

ФОРМИ ТА МЕТОДИ ВЗАЄМОДІЇ ОСОБИСТОСТІ ТА СПІЛЬНОТИ В УМОВАХ ВІЙСЬКОВОГО КОНФЛІКТУ

Н.Д. Володарська

провідний науковий співробітник

Інститут психології імені Г.С.Костюка НАПН України

Актуальність проблеми взаємодії особистості і спільноти в умовах військового конфлікту багатогранна і різноманітна. В умовах військового конфлікту виникають проблеми у тимчасово переміщених осіб. Їх сім'ї потерпають як від матеріальних так і психологічних проблем адаптації в новому соціальному оточенні, нових, незвичних умовах. Необізнаність в можливостях допомоги спільноти у вирішенні проблем особистості стає на заваді проходження її адаптації в нових умовах, взаємостосунках з новим соціальним оточенням. Сім'ї переселенців відчувають нерозуміння їх проблем, переживань в новому осередку (особливо в адміністративних структурах, з сусідами, оздоровчих та лікарських закладах та в інших закладах). Виникає проблема непередбачуваності динаміки змін у взаємодії особистості з новим соціальним оточенням, вирішення конфліктів.

Мета дослідження – аналіз проблем, форм і методів врегулювання взаємодії особистості та спільноти в умовах військового конфлікту.

Узагальнюючи результати опитування серед жінок переселенців (150 осіб м. Київ), нами було виокремлено найбільш актуальні проблеми, форми та методи психологічної допомоги у врегулюванні взаємодії особистості і спільноти умовах тимчасового переселення.

1. Просвітницька програма про статус ТПО (тимчасово переміщених осіб). Надання знань про юридичні права, пільги, можливості допомоги ТПО.
2. Пам'ятка про інформацію надання допомоги переселенцям (номера телефонів, сайтів центрів допомоги переселенцям, юридичної підтримки, психологічних консультацій, психотерапії).

3. Інформування про можливі варіанти організації відпочинку (клуби сімейного відпочинку, вихідного дня, сімейний квест, концерти, йога, танці в клубах, на відкритих площадках парків, тощо).

4. Організація груп підтримки, взаємодопомоги людей з аналогічним життєвим досвідом. Обмін досвідом серед переселенців в групах онлайн та офлайн.

5. Організація оздоровчих, навчальних програм для дітей, підлітків (групи особистісного зростання, школа лідерства та інші). Організація ярмарків, майстер-класів «Hand made», екскурсій в інші міста, історичні пам'ятки України.

6. Тематичні психотерапевтичні групи (питання здоров'я, врегулювання та профілактика сімейних конфліктів, виховання дітей, проблеми вікових криз та інші).

7. Допомога переселенцям у віковій категорії 55+ (групи підтримки: центр «Життєлюб», група «Режим», сайт «Активна громадянська позиція», університет третього покоління).

8. Залучення до роботи з переселенцями психологів з статусом ТПО (тимчасово переміщених осіб).

9. Проблема булінгу. Зниження негативного фону у стосунках з місцевими жителями і тими хто «прибули», «приїхали», «припхалися» і таке інше.

10. Підтримка психологів, організаторів роботи з переселенцями, профілактика професійного вигорання. Організація супервізії для психологів, психотерапевтів, соціальних працівників.

Висновки. Важливим в підборі форм і методів врегулювання взаємодії особистості та спільноти є досягнення передбачуваності та самототожності особистості у стосунках з оточенням, формування самоорганізуючої та самодетермінуючої системи стосунків. Це допоможе перейти від невизначеності і хаосу до знаходження компромісів, порозуміння та гармонії у стосунках в новому оточенні.

Література:

1. Володарська Н.Д. Технології психологічної допомоги сім'ям в кризових ситуаціях. *Комунікація у сучасному соціумі*: збірник матеріалів II міжнародної конференції (м. Львів, 8 червня 2018р.), Львів: ЛНУ імені Івана Франка. 2018, С.101-102.